Ingrida Vosyliūtė

Žvalgymai Paupio g. 23, 25

2007 m. vykdant archeologinius žvalgymus Vilniuje, buvusio Paplaujos priemiesčio teritorijoje, Paupio g. 23, 25, kasti penki žvalgomieji šurfai (iš viso 18,83 m^2 plotas). Fiksuotas 1,25–2,1 m storio kultūrinis sluoksnis. Šurfuose fiksuota 6–10 jo horizontų.

Yra žinoma, kad XIX a. šio sklypo PR dalyje, šalia pastato Paupio g. 23 stovėjo gyvenamasis namas. Visuose šurfuose fiksuotas pastato griovimo laikotarpio (XIX a. pabaigos – XX a.) horizontas. Pastato pamatų liekanos atidengtos šurfuose 1, 2, 4–5. Čia aptikti ŠR ir PV sienų fragmentai bei lygiagrečiai su jomis (ŠV–PR kryptimi) besitęsianti vidinė namo siena. Šurfe 3 nepavyko rasti nei namo ŠR sienos pabaigos, nei PR sienos, tačiau suversti 40–45 cm skersmens akmenys greičiausiai priklausė minėtam namui. Pastato sienų pamatai atidengti 42–96 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Fiksuotas sienų plotis – 44–62 cm, aukštis – 80–95 cm (sienos apačia pasiekta tik šurfe 1 0,9–1,4 m gylyje). Pamatai mūryti iš gelsvų 22–26x12,5–13x5–6,5 cm dydžio plytų ir pavienių įvairaus dydžio (10–50 cm skersmens) akmenų, rištų kalkių skiediniu.

Šurfuose 2 ir 4 rastos kiemo grindinio, grįsto iš 8–30 cm skersmens akmenų, liekanos. Nustatyta, jog jis yra vienalaikis su čia stovėjusio XIX a. namo liekanomis, buvęs palei namo PV sieną.

Šurfuose 1, 2, 4–5 0,3–1 m gylyje fiksuoti 10–65 cm storio pastato statybos ir gyvavimo laikotarpio horizontai, kuriuose rasta gyvulių kaulų ir XVII a. pabaigos – XIX a. archeologinių radinių (daugiausia buitinės keramikos).

Šurfe 1 fiksuotas virš įžemio esantis archeologiškai vertingas 14–40 cm storio tamsiai pilkos, vietomis uždurpėjusios žemės horizontas. Jame rasta XVII–XVIII a. buitinės keramikos šukių bei trys koklių fragmentai. Šis sluoksnis susiformavo dar prieš namo pastatymą.

The field survey at Paupio St. 23 and 25

In 2007 in conducting a survey at Paupio St. 23 and 25 in the former suburb of Paplauja, 5 test pits (a total area of 18.83 m^2) was excavated and a 1.25–2.1 m thick cultural layer was recorded. A horizon from the period (late 19th–20th century) of the demolition of the building that stood on the plot was recorded in all the test pits. The remains of building foundations were uncovered in test pits 1, 2, and 4–5. The remains of stone courtyard paving contemporary to the building were found in test pits 2 and 4. Horizons, which were created during the period of the building's construction and existence, were 10–6,5 cm thick, and contained animal bones and late 17th-century – 19th-century finds (mostly household ceramics), were recorded in test pits 1, 2, and 4–5 at a depth of 0.3–1 m. An archaeologically valuable, 14–40 cm thick horizon of dark grey, and in places peaty earth, which was located on top of sterile soil, was recorded in test pit 1. 17th–18th-century household ceramic sherds and three stove tile sherds were found in it. This layer was formed prior to the construction of the house.